



ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skellefteå tingsrätts dom den 19 december 2024 i mål nr B 1210-24, se bilaga B

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Åklagare)

Kammaråklagare Petra Hedberg
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Umeå

Klagande (Målsägande)

Sekretess NN4, se Partsbilaga sekretess

Ombud och målsägandebiträde: Advokat Jens Nyström
Advokatbolaget i Skellefteå AB

Motpart (Tilltalad)

YAZIED Hamed Mohamed, 20060104-3995
Frihetsberövande: Häktad
Medborgare i Eritrea
Skiftesgatan 44 D Lgh 1105
931 55 Skellefteå

Offentlig försvarare: Advokat Fredrik Elveros
Elveros Advokatbyrå AB

SAKEN

Våldtäkt m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Se sid. 2.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten ändrar tingsrättens dom i ansvarsdelen på så sätt att hovrätten dömer Yazied Mohamed för våldtäkt den 1 september 2024 enligt 6 kap. 1 § första stycket första meningen brottsbalken och bestämmer påföljden till fängelse tre år.
 2. Hovrätten ändrar tingsrättens dom i skadeståndsdelen på så sätt att hovrätten förpliktar Yazied Mohamed att betala skadestånd till Sekretess NN4 med 240 000 kr. På beloppet ska löpa ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 1 september 2024 till dess betalning sker.
 3. Hovrätten ålägger Yazied Mohamed att betala en avgift på 1 000 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.
 4. Yazied Mohamed ska vara häktad tills fängelsestraffet får verkställas.
 5. Hovrätten fastställer tingsrättens sekretessförordnanden.
 6. Sekretessen enligt 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som har lagts fram vid hovrättens förhandling inom stängda dörrar och som kan röja målsägandens identitet. Detsamma gäller uppgifterna i Partsbilaga sekretess.
 7. Jens Nyström får ersättning av allmänna medel med 35 289 kr, varav 28 231 kr avser arbete och 7 058 kr mervärdesskatt.
 8. Fredrik Elveros får ersättning av allmänna medel med 46 184 kr, varav 28 548 kr avser arbete, 4 802 kr tidsspillan, 3 597 kr utlägg och 9 237 kr mervärdesskatt.
 9. Staten ska stå för kostnaderna för målsägandebiträdet och försvararen.
-

SAMMANFATTNING

Tingsrätten frikände Yazied Mohamed från ett åtal för våldtäkt mot en 16-årig flicka vid en gångtunnel i Skellefteå och avslog målsägandens skadeståndsanspråk.

Tingsrätten bedömde att det var utrett att målsäganden hade blivit utsatt för en våldtäkt, men att åklagaren inte hade bevisat att Yazied Mohamed varit gärningsmannen. Efter att åklagaren och målsäganden överklagat domen dömer hovrätten nu Yazied Mohamed för våldtäkt till tre års fängelse.

Hovrätten delar tingsrättens bedömning att det är utrett att målsäganden har blivit utsatt för en våldtäkt. Till skillnad från tingsrätten bedömer hovrätten också att det är bevisat att Yazied Mohamed varit gärningsmannen. Hovrätten har då särskilt beaktat att Yazied Mohamed stämt väl överens på det signalement som målsäganden och ett vittne lämnat efter händelsen, att målsäganden därefter känt igen Yazied Mohamed som gärningsmannen när hon sett honom på skolan, och att det genom den tekniska utredningen och Yazied Mohameds egna uppgifter är utrett att han befunnit sig i anslutning till brottsplatsen vid brottstidpunkten. Enligt hovrättens mening framstår det som uteslutet att samtliga dessa omständigheter skulle förelegat om Yazied Mohamed inte varit gärningsmannen. Hovrätten dömer därför Yazied Mohamed för gärningen.

Hovrätten bedömer att gärningen är att betrakta som våldtäkt av normalgraden och bestämmer påföljden till tre års fängelse. Yazied Mohamed ska också betala skadestånd till målsäganden.

Hovrätten bedömer att brottet är allvarligt men att det inte utgjort ett sådant synnerligen grovt brott som kan föranleda att Yazied Mohamed, som är flykting, utvisas. Åklagarens utvisningsyrkande avslås därför. En domare är skiljaktig och anser att Yazied Mohamed ska utvisas.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagaren och målsäganden har yrkat att hovrätten ska döma Yazied Mohamed för våldtäkt enligt åtalet, bestämma påföljden till fängelse samt utvisa honom ur landet och förbjuda honom att återvända hit.

Åklagaren har även yrkat att Yazied Mohamed ska vara häktad tills fängelsestraffet får verkställas.

Målsäganden har även yrkat att hovrätten ska bifalla den skadeståndstalan hon förde vid tingsrätten.

Yazied Mohamed har motsatt sig ändring av tingsrättens dom. Han har även motsatt sig häktning.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Utredning

Hovrätten har tagit del av samma utredning som tingsrätten. Förhören har spelats upp.

Åklagaren har som ny bevisning i hovrätten åberopat protokoll över kompletterande genomgång av Yazied Mohameds mobiltelefon.

På åklagarens begäran har tilläggsförhör hållits med vittnet Sekretess NN3, som i huvudsak uppgett följande. Vid tingsrättsförhandlingen tyckte hon att hon kände igen Yazied Mohamed från sitt videosamtal med målsäganden. Hon kände igen hans näsa. Hon och målsäganden har inte pratat så mycket om hur gärningsmannen såg ut eftersom de ville hålla sig till sina egna historier så att inget skulle bli fel. Att gärningsmannen hade fluffigt hår kan dock säkert vara en detalj som tillkommit när hon pratat med målsäganden.

Skuld

Tingsrätten har i sin dom utförligt redogjort för utgångspunkterna för bevisvärderingen i mål om sexualbrott samt den utredning som lagts fram i detta mål och hur tingsrätten har värderat denna.

Hovrätten delar tingsrättens bedömning att målsäganden har lämnat en trovärdig berättelse som får starkt stöd av den övriga utredningen och att det därmed är utrett att hon blivit utsatt för det som anges i gärningsbeskrivningen.

När det gäller frågan om Yazied Mohamed har varit gärningsmannen delar hovrätten i huvudsak vad tingsrätten har anfört om värderingen av de enskilda bevisen. Vid värderingen av den samlade bevisningen gör hovrätten dock en annan bedömning. Hovrätten vill särskilt framhålla följande.

Hovrätten konstaterar inledningsvis att såväl målsäganden som vittnet Sekretess NN3 i nära anslutning till händelsen lämnat signalement på gärningsmannen som stämt väl överens med Yazied Mohamed, bortsett från vad målsäganden uppgett om hans kläder på överkroppen. Målsäganden har därefter i en fotokonfrontation med tio olika personer (där Yazied Mohamed inte ingått) inte pekat ut någon person.

Däremot har målsäganden uppgett att hon omedelbart känt igen Yazied Mohamed som gärningsmannen när hon några dagar senare sett honom i skolan. Hon har berättat att hon känt igen honom bland annat på hans utseende, rörelsemönster, blick och sätt att tala. Vittnet Natalia Viderlund Ekersund har berättat utförligt om målsägandens starka reaktion när hon sett Yazied Mohamed. Även Sekretess NN3 har berättat att hon känt igen Yazied Mohamed på en bild som skickats till henne, låt vara att det finns en möjlighet att hon påverkats av att hon känt till att målsäganden dessförinnan hade känt igen honom som gärningsmannen.

Vid tömning av Yazied Mohameds telefon och övervakningskameror i närheten har det visat sig att han befunnit sig i anslutning till brottsplatsen vid brottstidpunkten, vilket

han har bekräftat. Även om Yazied Mohamed bott i närheten har detta varit ett anmärkningsvärt sammanträffande om han inte varit gärningsmannen. Han har även berättat att han lagt ned sin damcykel och pratat med en kvinna på samma ställe som målsäganden berättat att gärningsmannen lagt ned en damcykel före gärningen. Informationen från Yazied Mohameds telefon indikerar vidare att han inte har rört sig särskilt långt under den tid då gärningen begåtts. I sammanhanget kan också noteras att målsäganden inte beskrivit att någon annan person som skulle kunna ha varit Yazied Mohamed passerat platsen i anslutning till händelsen.

Det framstår som uteslutet att samtliga de omständigheter som hovrätten redogjort för ovan skulle förelegat även om Yazied Mohamed inte varit gärningsman. De omständigheterna att målsäganden beskrivit att gärningsmannen haft andra kläder än Yazied Mohamed haft, att målsäganden och Sekretess NN3 kan ha förstärkt varandras uppfattningar vid utpekandet och att målsäganden kan ha känt igen Yazied Mohamed från något annat sammanhang påverkar inte denna bedömning.

Hovrätten finner därför, till skillnad från tingsrätten, att det är ställt utom rimligt tvivel att Yazied Mohamed varit gärningsman.

Tingsrättens dom ska alltså ändras så att Yazied Mohamed ska dömas för gärningen.

Rubricering

Gärningen uppfyller kriterierna för våldtäkt enligt 6 kap. 1 § första stycket brottsbalken. Straffet för våldtäkt av normalgraden är enligt denna bestämmelse fängelse i lägst tre år och högst sex år. Om brottet är mindre grovt döms enligt andra stycket samma paragraf i stället till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år.

Bestämmelsen om mindre grovt brott är avsedd att tillämpas restriktivt och träffa situationer där omständigheterna klart avviker från vad som normalt är fallet vid denna brottstyp (se prop. 2004/05:45 s. 138.).

Högsta domstolen har närmare uttalat bl.a. följande angående gränsdragningen. Skyddsintresset för bestämmelsen om våldtäkt är den enskildes sexuella integritet. Bedömningen av om en våldtäkt är mindre grov bör därför i första hand utgå från vilken grad av kränkning som gärningen inneburit av brottsoffrets sexuella integritet. Hänsyn ska tas till samtliga omständigheter vid brottet. Omständigheter som bör beaktas är bl.a. den sexuella handlingens varaktighet, om handlingen varit förenad med smärta, sår eller annan kroppsskada, om det förekommit våld eller hot eller om det i övrigt förekommit förödmjukande eller förnedrande inslag. Vid bedömningen bör också beaktas om gärningen innefattat flera sexuella inslag, vilken relation den tilltalade och målsäganden haft samt hur den tilltalade förhållit sig till att målsäganden klargjort att sexuellt umgänge inte är önskvärt. (Se Högsta domstolens dom den 17 juli 2025 i mål B 7185-24 med där gjorda hänvisningar.)

I det nu aktuella fallet är det visserligen fråga om ett relativt kortvarigt förlopp där den allvarligaste sexuella beröringen varit penetration med fingrar av målsägandens underliv. Dessa omständigheter skulle kunna tala för att gärningen bör rubriceras som mindre grov. Samtidigt finns enligt hovrättens mening ett antal omständigheter som talar för att inte göra det. Gärningen har skett kvällstid på offentlig plats och riktats mot en främmande och mycket ung person. Angreppet har kommit överraskande för målsäganden. Utöver penetrationen, som medfört smärta för målsäganden, har gärningen innefattat flera andra sexuella beröringar. När målsäganden klargjort att hon inte velat ha kontakt med Yazied Mohamed har han inte respekterat detta utan tvärtom hållit fast henne och intensifierat angreppet. Under dessa förhållanden kan gärningen inte bedömas som mindre grov.

Gärningen ska därför rubriceras som våldtäkt av normalgraden.

Påföljd

Som hovrätten redogjort för ovan finns ett antal omständigheter kring gärningen som medför att den ska rubriceras som våldtäkt av normalgraden. Hovrätten anser dock inte att dessa omständigheter också medför att gärningens straffvärde överstiger minimistrafvet för våldtäkt. Brottets allvar motsvarar således tre års fängelse.

Att någon varit frihetsberövad med restriktioner under lång tid kan i vissa fall med stöd av 29 kap. 5 § första stycket punkt 8 brottsbalken beaktas vid straffmätningen. Ett frihetsberövande med restriktioner under kortare tid än sex månader är dock normalt inte något som bör beaktas. Ytterst blir det fråga om att ta ställning till omständigheterna i det enskilda fallet. Högsta domstolen har uttalat att det därför kan tänkas situationer där det är möjligt att ta hänsyn även till ett frihetsberövande med restriktioner som något understiger sex månader, exempelvis om restriktionerna har inneburit en isolering som varit särskilt påfrestande för en ung person. (Se rättsfallet NJA 2018 s. 150.)

Yazied Mohamed har visserligen varit endast 18 år gammal när han frihetsberövats i detta mål och han har berättat om hur frihetsberövandet varit mycket påfrestande för honom. Även med beaktande av detta finner dock hovrätten att det aktuella frihetsberövandet med restriktioner – som varat i ungefär tre och en halv månad – inte varit sådant att det kan beaktas vid straffmätningen. Detta gäller särskilt eftersom Yazied Mohameds brott har bedömts motsvara straffminimum för våldtäkt. Enligt 29 kap. 5 § andra stycket brottsbalken krävs nämligen särskilda skäl för att av billighetsskäl döma till ett lindrigare straff än vad som är föreskrivet för brottet. Denna möjlighet ska tillämpas restriktivt, och lagstiftaren har angett att utrymmet för att avvika från straffskalan bör begränsas till de fall där det är som mest angeläget (se prop. 2014/15:37 s. 33 ff.). Sammantaget finner hovrätten att den tid som Yazied Mohamed varit frihetsberövad med restriktioner inte ska beaktas vid straffmätningen. Inte heller finns det några andra omständigheter som påverkar straffmätningen.

Med hänsyn till brottets straffvärde och art är ingen annan påföljd än fängelse aktuell. Påföljden ska därför bestämmas till fängelse tre år.

Utvisning

Yazied Mohamed har flyktingstatusförklaring. En förutsättning för utvisning är därför, såvitt nu är aktuellt, enligt 8 a kap. 4 § första stycket 1 utlänningslagen (2005:716) att gärningen han har begått utgör ett synnerligen grovt brott och det skulle medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta honom stanna kvar i Sverige.

Gränsen för vad som ska anses som ett synnerligen grovt brott har i praxis vanligen ansetts gå vid brott för vilket utlänningsen har dömts till ett mångårigt fängelsestraff. Det finns ett fåtal rättsfall från Högsta domstolen som berör frågan om utvisning av personer med flyktingstatus. I rättsfallet NJA 1981 s. 1246 har ett grovt narkotikabrott för vilket en flykting dömts till fängelse i ett år och tre månader inte ansetts som ett synnerligen grovt brott. Försök till dråp har däremot i rättsfallet NJA 1991 s. 203 ansetts som ett synnerligen grovt brott.

Samma rekvisit tillämpas för att bedöma om en person som i och för sig har skyddsskäl som flykting ändå ska vägras flyktingstatusförklaring (4 kap. 3 § andra stycket utlänningslagen) och vid prövningen av om en flyktingstatusförklaring ska återkallas (4 kap. 5 b § andra stycket samma lag). Motsvarande bedömning ska även göras vid prövningen av om flyktingar ska beviljas uppehållstillstånd (5 kap. 1 § samma lag). Det finns därför anledning att ta viss ledning av Migrationsöverdomstolens praxis på området.

Migrationsöverdomstolen har i avgörandet MIG 2014:20 beviljat uppehållstillstånd för en person som ansetts vara i behov av flyktingstatus trots att han dömts för bl.a. grovt narkotikabrott till en påföljd om fängelse två år och sex månader, eftersom gärningen inte bedömts utgöra ett synnerligen grovt brott.

I senare praxis har Migrationsöverdomstolen, med hänvisning till EU-domstolens allmänna anvisningar i fråga om hur ett brotts svårighetsgrad ska bestämmas, anfört bl.a. följande (se rättsfallet MIG 2019:10 med där gjorda hänvisningar).

Omständigheter av betydelse för bedömningen är bl.a. påföljden som föreskrivs för det aktuella brottet i den medlemsstat där utlänningen söker skydd, gärningens art och om brottet betraktas som ett allvarligt brott av en majoritet av medlemsstaternas domstolar. Det ska göras en helhetsbedömning och restriktivitet ska gälla när det gäller uteslutning från flyktingstatus.

I avgörandet MIG 2021:9 hade en person som ansökt om flyktingstatusförklaring dömts för våldtäkt av normalgraden till fängelse i två år och åtta månader (minimistrafvet för våldtäkt var då två års fängelse) och hade vid gärningen använt sig av fysiskt våld och uttalat att han hade en kniv. Migrationsöverdomstolen anförde att en fullständig bedömning ska göras, där inte bara brottsrubriceringen och brottets straffvärde ska beaktas, utan även omständigheter hänförliga till själva gärningen. Vidare hänvisade domstolen till att Europeiska stödkontoret för asylfrågor har uttalat att våldtäkt typiskt sett utgör ett synnerligen grovt brott och att det i FN:s flyktingkommissariats (UNHCR) riktlinjer om uteslutning från flyktingskap anges att våldtäkt utan tvivel skulle kvalificera som ett grovt brott. (Se rättsfallet för närmare hänvisningar.) Vid en helhetsbedömning bedömde Migrationsöverdomstolen att brottet var ett synnerligen grovt brott och vägrade klaganden flyktingstatusförklaring.

Med hänvisning till Migrationsöverdomstolens praxis har i flera hovrättsavgöranden flyktingar som dömts för våldtäkt utvisats (se exempelvis Hovrätten över Skåne och Blekinges dom den 25 maj 2023 i mål B 1204-23 och Svea hovrätts dom den 10 mars 2025 i mål B 892-25).

Våldtäkt är alltså i många fall att betrakta som ett sådant synnerligen grovt brott som kan medföra att en flykting utvisas, men det ska göras en bedömning av samtliga omständigheter i det enskilda fallet. Med hänsyn till den aktuella gärningens karaktär och varaktighet finner hovrätten att brottet visserligen är allvarligt men att det inte varit

fråga om ett sådant synnerligen grovt brott som kan föranleda ett beslut om utvisning av Yazied Mohamed. Utvisningsyrkandet ska därför avslås.

Tingsrättens dom ska därför inte ändras i denna del.

Skadestånd

Yazied Mohamed har genom brottet utsatt målsäganden för en mycket allvarlig kränkning av hennes sexuella integritet. Han ska därför betala kränkningsersättning till henne. Han ska även ersätta henne för sveda och värk. De begärda beloppen är skäliga.

Tingsrättens dom ska därför ändras så att Yazied Mohamed ska betala skadestånd till målsäganden med 240 000 kr jämte ränta.

Häktning

Det är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse ett år och sex månader för det brott som Yazied Mohamed döms för. Det är vidare inte uppenbart att det saknas risk för att han avviker eller på annat sätt undandrar sig lagföring eller straff, eller för att han fortsätter sin brottsliga verksamhet.

Yazied Mohamed ska därför vara häktad tills fängelsestraffet får verkställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga C

Överklagande senast den 7 oktober 2025.

Hovrättsråden Lars Viktorsson och Elida Sundkvist, tf. hovrättsassessorerna Hanna Hamrén (referent) samt nämndemännen Lena Berggren och Sammy Lie (skiljaktig) har deltagit i avgörandet.

Skiljaktig mening, se bilaga A
Avräkningsunderlag, se bilaga D



Skiljaktig mening i hovrätten

Nämndemannen Sammy Lie är skiljaktig i frågan om utvisning och anför följande.

Till skillnad från majoriteten anser jag att brottet är ett synnerligen grovt brott och att det skulle medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta Yazied Mohamed stanna kvar i Sverige. Yazied Mohameds anknytning till Sverige är inte sådan att han inte bör utvisas. Jag anser därför att Yazied Mohamed ska utvisas ur landet och förbjudas att återvända hit.

Överröstad i denna del är jag i övrigt ense med majoriteten.



PARTER OCH DOMSLUT

Yazied Mohamed

Parter

Tilltalad

YAZIED Hamed Mohamed, 20060104-3995
Skiftesgatan 44 D Lgh 1105, 931 55 Skellefteå
Medborgarskap: Eritrea

Offentlig försvarare
Advokat Fredrik Elveros
Elveros Advokatbyrå AB
Lasarettsvägen 19, 931 32 Skellefteå

Åklagare

Kammaråklagare Petra Hedberg
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Umeå
Box 3003, 903 02 Umeå

Målsägande

Sekretess NN4

Målsägandebiträde
Advokat Jens Nyström
Advokatbolaget i Skellefteå AB
Stationsgatan 12, 931 31 Skellefteå

Målsägandebiträde
Jur.kand. Linnéa Wangson
Familjens jurist, Nygatan 62 B, 931 30 Skellefteå

Domslut

Åtal som Yazied Mohamed frikänns från
Våldtäkt, 2024-09-01, 6 kap 1 § 1 st 1 men brottsbalken

Utvisning

Begäran om utvisning avslås.

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress	Besöksadress	Expeditionstid	Telefon	E-post
Box 398 931 24 Skellefteå	Brännavägen 9 Skellefteå	måndag–fredag 08:00–16:00	0910-72 56 50	skelleftea.tingsratt@dom.se
Webb www.domstol.se/skelleftea-tingsratt. Här hittar du info om tingsrättens personuppgiftsbehandling.				

Häktning m.m.

Häktningen hävs.

Skadestånd

Sekretess NN4s begäran om skadestånd avslås.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar och som kan röja Sekretess NN 4:s, Sekretess NN 1:s, Sekretess NN 3:s och Sekretess NN 12:s identiteter. Detta innefattar såväl identitetsuppgifter och andra uppgifter som förebringats vid förhandling inom stängda dörrar som kan leda till att Sekretess NN 4:s, Sekretess NN 1:s, Sekretess NN 3:s och Sekretess NN 12:s identiteter kan klarläggas. Vidare ska sekretess gälla för uppgifter i sekretessbelagd del av domen och för ljud- och bildupptagningar som upptagits inom stängda dörrar.

Ersättning och återbetalning

Fredrik Elveros ska få ersättning av staten med 127 700 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 62 629 kr arbete
- 30 651 kr tidspillan
- 8 880 kr utlägg
- 25 540 kr mervärdesskatt

Jens Nyström ska få ersättning av staten med 41 146 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 32 917 kr arbete
- 8 229 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Yazied Mohamed ska dömas för våldtäkt enligt 6 kap 1 § 1 st 1 men brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 VÅLDTÄKT (5000-K1083297-24)

Yazied Hamed Mohamed har genomfört en annan sexuell handling, som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag, med NN 4 som inte deltog frivilligt. Yazied Hamed Mohamed har hållit fast NN 4 och klämt på hennes rumpa, bröst samt kysst henne mot hennes vilja. Han har vidare varaktigt berört och penetrerat hennes underliv med sina fingrar.

Det hände den 1 september 2024 vid Gymnasievägen, Skellefteå, Skellefteå kommun.

Yazied Hamed Mohamed begick gärningen med uppsåt.

Utvisning

Åklagaren har begärt att Yazied Mohamed ska utvisas ur Sverige och förbjudas att återvända hit.

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Yazied Mohamed ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Sekretess NN4 har begärt att Yazied Mohamed ska betala skadestånd med 240 000 kr.

Beloppet avser ersättning för kränkning med 225 000 kr och ersättning för sveda och värk med 15 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 1 september 2024.

SKÄL

Inställning

Yazied Mohamed har förnekat gärningen under åberopande av att han inte är gärningsperson. Han har gjort gällande att brottet under alla förhållanden är att bedöma som mindre grovt. Yazied Mohamed har motsatt sig åklagarens yrkande om utvisning och bestritt att det skulle medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta honom stanna kvar i Sverige.

Yazied Mohamed har bestritt målsägandens enskilda anspråk. Han har godtagit 150 000 kr som skäligt belopp i och för sig avseende ersättning för kränkning och 10 000 kr avseende ersättning för sveda och värk. Han har godtagit sättet att beräkna ränta.

Utredning

Åklagaren har tillagt: Gärningsbeskrivningen innehåller också rekvisit som gör det möjligt att döma till sexuellt övergrepp.

Åklagaren har åberopat analys av telefontömning avseende Yazied Mohamed, sammanställning av platsdata från målsägandens och Yazied Mohameds mobiltelefoner, kameraövervakningsbilder, fotografier av cykel, skärmdump och samtalslogg mellan målsäganden och vittnet NN3, fotografi av målsäganden utpekad brottsplats, fotografi med markering över den plats Yazied Mohamed uppgett att han träffat en flicka på vägen hem, PM och fotografier från fotokonfrontation, fotografier i profil på Yazied Mohamed, fotografier av Yazied Mohamed i samband med målsägandens utpekande av honom, sakkunnigutlåtande från NFC, utdrag ur registrerad arbetstid, stillbilder från övervakningskamera utvisande Yazied Mohamed på arbetsplatsen vid kvällspasset den 1 september 2024 samt karta som Yazied Mohamed ritat i samband med ett förhör.

Målsäganden har biträtt åtalet och har åberopat samma bevisning som åklagaren.

Yazied Mohamed har åberopat arbetsrapporter för perioden 20 juli-5 september 2024, uppgifter om gärningspersonens signalement som målsäganden lämnat i förhör under förundersökningen samt och PM innehållande polisens sammanställning över arbetspass.

På åklagarens och målsägandens begäran har videoinspelat förhör med målsäganden spelats upp samt har tilläggsförhör hållits med henne. På åklagarens och målsägandens begäran har vittnesförhör hållits med Sekretess NN 1, Sekretess NN 3, Sekretess NN 12, Natalia Viderlund Ekersund och Erika Blom.

Förhör har hållits med Yazied Mohamed.

Hörda personers utsagor återfinns i sekretessbilaga med undantag för forensikern på NFC **Erika Blom** som uppgett följande. Kroppsnära prover, som t.ex. topsning av underliv, analyseras inte av NFC när det endast varit fråga om penetration med fingrar. Detta beror på att det inte förväntas påvisas något DNA. Inuti vaginan och även runtom finns mycket DNA från kvinnan själv. Det finns därmed en stor risk för att främmande DNA drunknar i kvinnans egna DNA. Vad gäller undersökta klädesplagg är det svårt att påvisa DNA när det endast varit fråga om kortvarig kontakt. Den omständigheten att det endast påvisats DNA från målsäganden innebär inte att det kan uteslutas att den påstådda beröringen har förekommit. NFC undersöker specifika områden på klädesplaggen och det kan ha förekommit kontakt på andra områden. Detsamma gäller angående undersökning av topsningar gjorda kring läppar, mun, bröst och hand. Beträffande nagelskrap är det väldigt svårt att svara på hur länge främmande DNA kan påvisas då detta är beroende av hur många gånger personen har tvättat sina händer och tagit i andra typer av material. Det är svårt att påvisa främmande DNA under naglarna på en person den 6

september om den påstådda gärningen har ägt rum den 1 september. Chansen att få träff på främmande DNA minskar om den undersökta personen har jobbat tre arbetspass efter händelsen och under arbetspassen tvättat händerna en gång per timme.

Skuld

Utgångspunkter vid bevisvärderingen i mål om sexualbrott

Liksom i brottmål i allmänhet krävs för fällande dom i mål om sexualbrott att domstolen genom den utredning som har lagts fram finner det ställt utom rimligt tvivel att den åtalade har begått den gärning som åklagaren påstår.

Högsta domstolen (HD) har i flera rättsfall uttalat sig om bevisvärdering i mål om sexualbrott (se NJA 2017 s. 316, NJA 2010 s. 671 och NJA 2009 s. 447 I och II). I rättsfallen uttalas att en trovärdig utsaga från målsäganden i förening med vad som i övrigt har framkommit i målet kan vara tillräckligt för en fällande dom. HD har konstaterat att det finns stöd i forskning att vissa kriterier kan vara behjälpliga vid bedömningen av utsagorna, bl.a. att en utsaga är klar, lång och detaljrik ofta kan vara tecken på att den är sann, medan det saknas egentligt stöd för att anse att konstansbrister (i bemärkelsen att lägga till eller ta bort information) är ett kriterium på bristande tillförlitlighet (se NJA 2017 s. 316 p. 10).

Allmänna utgångspunkter vid bevisvärderingen i brottmål

I beviskravet för fällande dom i brottmål ligger att utredningen ska vara så fullständig att det inte finns anledning att anta att ytterligare undersökning skulle ändra bedömningen; domstolen ska på grundval av den presenterade utredningen kunna dra slutsatsen att det inte finns andra möjliga förklaringar till händelseförloppet (NJA 2023 s. 29 p. 13).

När det gäller frågan om det kan finnas alternativa förklaringar bör domstolen överväga sådana inom ramen för vad utredningen ger anledning till och vad som annars framstår som värt att beakta. Utgångspunkten är att alla någorlunda rimliga alternativa förklaringar måste uteslutas för att domen ska bli fällande. En alternativ förklaring till det som åklagaren påstår måste dock framstå som praktiskt möjlig och det ska finnas anledning att räkna med den just i det fall som bevisprövningen avser. Betydelsen av en alternativ förklaring kan i det enskilda fallet vara beroende av hur stark den övriga utredningen till stöd för åtalet är (NJA 2023 s. 29 p. 14).

Bedömningen av ett enskilt bevis behöver ofta ske i flera led. Först provas hur säkert beviset som sådant är, t.ex. hur sannolikt det är att det DNA som har påträffats på en brottsplats kommer från den tilltalade, och därefter provas hur starkt detta – direkt eller indirekt – talar för det som påstås i gärningsbeskrivningen. När domstolen på detta sätt har bedömt styrkan i varje enskilt bevis finns det förutsättningar att väga samman all den bevisning som har åberopats.

Den samlade styrkan i bevisningen är beroende av styrkan i varje enskilt bevis, hur många bevis det finns och hur bevisen förhåller sig till varandra, t.ex. om de är fristående och samverkande eller om de utgör olika delar av en kedja med flera olika led. Det sammanvägda bevisvärdet av två fristående och samverkande bevis är i princip högre än värdet av varje enskilt bevis. När det gäller kedjebevisning är förhållandet ofta det motsatta; ju fler led som ingår desto svagare är bevisningen för slutledet i kedjan.

Det är först vid sammanvägningen av all den bevisning som parterna har åberopat som domstolen kan uttala sig om huruvida åklagaren har presenterat så stark bevisning att det är ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har begått den åtalade gärningen. Domstolen måste då också pröva betydelsen av alternativa förklaringar (NJA 2023 s. 29 p. 25-28).

Har målsäganden blivit utsatt för den påstådda gärningen?

Målsäganden som är 16 år gammal har berättat att hon efter avslutat arbetspass var på väg från jobbet för att ta bussen hem. I samband med att hon kom till en gångtunnel ropade en för henne okänd kille hallå, sprang efter och började ställa frågor till henne. Killen tog hennes mobiltelefon, klämde på hennes rumpa, klämde på hennes ena bröst under bh:n och höll fast henne i handen så att hon inte kunde gå därifrån. Killen stack in sin tunga i hennes mun. Hon tryckte undan honom och sa hon behövde gå. Han fick in handen under hennes trosor och stoppade in fingrarna i henne. Hon gissar att det var halva fingret. Det blev lite ömt efteråt. Dagen efter var det helt normalt.

Målsäganden har lämnat en berättelse som framstår som klar, levande, detaljrik och sammanhängande. Den innehåller inga motsägelser, svårförklarliga inslag eller tendenser till överdrifter. Målsäganden har av tingsrätten bedömts som trovärdig. Tingsrätten har vid bedömningen av tillförlitligheten av de uppgifter hon lämnat beaktat att hon uppgett sig ha blivit mycket rädd.

Målsägandens berättelse får stöd av vittnena NN 1:s, NN 3:s och NN 12:s uppgifter om vad målsägande berättat om händelsen i efterhand och att målsäganden varit ledsen och chockad strax efter händelsen. NN 3 har dessutom bevitnat delar av händelsen genom ett videosamtal som hölls mellan henne och målsäganden under tiden för gärningen. Målsägandens uppgifter stöds också av dokumentation av samtal mellan målsäganden och NN3.

Tingsrätten finner det därmed visat att gärningspersonen utsatt målsäganden för den gärning som anges i gärningsbeskrivningen.

Är Yazied Mohamed gärningspersonen?

Av utdrag från arbetsrapporter är utrett att Yazied Mohamed arbetat fram till kl. 15.01 den 1 september 2024. Yazied Mohamed har uppgett att han därefter

varit hos en kompis, att han druckit alkohol och att han blivit väldigt berusad. Yazied Mohamed har vidgått att han är den person som cyklar på åberopade bilder från övervakningskameror och att det är hans cykel. Hans uppgift om var han befunnit sig stöds av platsdata. Trots bildernas förhållandevis låga kvalitet anser tingsrätten inte att det finns skäl att ifrågasätta att det är Yazied Mohamed som syns på bilderna från övervakningskamerorna. Av bilderna framgår att Yazied Mohamed kommer cyklandes längs Kanalgatan vid Sara kulturhus kl. 20.19. Därefter syns han på Trädgårdsgatan/Storgatan kl. 20.20. Klockan 20.21 syns han ramla från cykeln i Stadsparken.

Åklagaren har åberopat fotografi av vilket framgår var gärningen enligt målsäganden ägt rum. Tingsrätten ser ingen anledning att ifrågasätta att den åtalade gärningen har skett på den plats som målsäganden har pekat ut.

Yazied Mohamed har uppgett att han var på väg hem när han syns på bilderna från övervakningskameror, att han träffade flera personer längs vägen samt att han träffade och pratade med en annan tjej i anslutning till en gångtunnel men att det inte var målsäganden han pratade med. Enligt Yazied Mohamed minnas han inte hur tjejen såg ut i ansiktet men att han tror att hon var lite rund och att hon var äldre än målsäganden. Han har uppgett sig inte heller minnas vad de pratade om. Yazied Mohamed har vidare uppgett att polisen har berättat att han hade pratat med en tjej som kom gående med sin hund. Enligt Yazied Mohamed hade den runda flickan inte någon hund.

Yazied Mohamed har under huvudförhandlingen beretts möjlighet att peka ut den plats där han pratade med tjejen som inte hade hund. Den plats som Yazied Mohamed pekat ut stämmer mycket väl med den plats som målsäganden pekat ut som brottsplats. De positions- och tidsuppgifter som framgår av platsdata från Yazied Mohamed mobiltelefon är enligt tingsrättens mening rimliga i förhållande till den tid det kan ta att cykla från de centrala delarna av staden kl. 20.21 till den utpekade brottsplatsen kl. 20.28. De uppgifter som Yazied

Mohamed beskrivit i en karta stämmer också med platsdata. Yazied Mohamed har visat var han svängde med cykeln, var han ramlade vid detta tillfälle och var hans cykel blev liggande. Den plats som han beskrivit att cykeln blivit liggande stämmer förhållandevis väl med målsägandens uppgifter. Målsäganden har uppgett att en damcykel legat på en litet område med gräs och Yazied Mohamed har pekat ut en plats på asfalten vid gräset.

Åklagaren har åberopat analys av telefontömning avseende Yazied Mohameds mobiltelefon. Av telefontömningen framkommer att telefonen använts för porrsurf under morgonen samma dag som den åtalade gärningen samt efterföljande natt. Denna omständighet får anses ha ett begränsat bevisvärde. Av PM angående webbplatshistorik för Yazied Mohameds mobiltelefon framgår att han besökt olika hemsidor mellan kl. 20.24 och kl. 20.29 samt att han besökt www.facebook.com kl. 21.44. Mellan kl. 20.29 och kl. 21.44 har inga hemsidor besökts. Såvitt framkommit avser åberopad PM endast webbhistorik. Det förhållande att det saknas webbhistorik under tiden för gärningen utesluter inte att Yazied Mohamed har använt mobiltelefonen på ett annat sätt än att besöka hemsidor. Tingsrätten tillmäter således även denna omständighet ett begränsat bevisvärde.

Av samtalslogg från målsägandens mobiltelefon framgår att hon besvarat ett videosamtal från NN 3 kl. 20.30 samt att samtalet varade i knappt 20 minuter. Målsäganden har berättat att videosamtalet hade pågått i två till tre minuter när hon kom till den aktuella gångtunneln, vilket får stöd av NN 3:s uppgifter. Av uppgifter från målsäganden och NN 3 har framkommit att videosamtalet avslutades i samband med att NN 3 och hennes mamma hämtade upp målsäganden med bil på Max.

Enligt åberopade platsdata har Yazied Mohameds mobiltelefon befunnit sig i närheten av den utpekade brottsplatsen mellan kl. 20.28 och kl. 21.26.

Tingsrätten konstaterar att åberopade platsdata ger starkt stöd för att Yazied Mohamed har befunnit sig på eller omkring brottsplatsen vid tiden för brottet. Tingsrätten anser att denna omständighet med viss styrka talar för att han är gärningspersonen.

Vad gäller målsäganden finns platsdata utvisande att målsäganden befunnit sig i området kring Anderstorp kl. 20.01. Platsdata stämmer med uppgifter som lämnats av målsäganden och vittnet NN 3. Det har inte förebringats någon utredning som förklarar varför platsdata inte finns för målsägandens telefon mellan kl. 20.01 och kl. 20.56.

Av sakkunnigutlåtande från Nationellt forensiskt centrum (NFC) framkommer följande. På de undersökta klädesplaggen har endast kunnat konstateras DNA från målsäganden. Detsamma gäller resultatet av topsning av målsägandens läppar, runt mun och bröst. Av topsning från målsägandens högra hand påvisades en blandning av DNA, varav huvuddelen kom från målsäganden och en mindre del från en annan person. DNA:t från den andra personen kunde inte utvärderas. Av nagelskrap från Yazied Mohamed påvisades endast DNA från Yazied Mohamed. Enligt forensikern Erika Blom innebär den omständigheten att det endast påvisats DNA från målsäganden inte att det kan uteslutas att den påstådda beröringen förekommit. Frånvaron av DNA-träffar utesluter således inte att Yazied Mohamed har begått gärningen.

Målsäganden har fem dagar efter gärningen uppgett sig ha sett Yazied Mohamed på den gymnasieskola de båda studerar och i samband med detta kontaktat polis. Målsäganden har identifierat Yazied Mohamed som gärningsperson och uppgett sig ha känt igen Yazied Mohamed på hans blick, hur han gick och brytningen i det sätt han pratade. Vittnet Natalia Viderlund Ekersund har bedömts som trovärdig och har berättat att målsäganden blivit tydligt rädd och ledsen när hon sett Yazied Mohamed i skolan. Natalia Viderlund Ekersund har även uppgett att målsäganden inte var helt säker på att

Yazied Mohamed var rätt person och att målsäganden ville kontrollera med NN 3 innan hon vidtog några åtgärder. Den omständigheten att målsäganden velat kontrollera med NN 3 för att säkerställa att hon pekat ut rätt gärningsperson förtar enligt tingsrättens bedömning inte tillförlitligheten av de uppgifter hon lämnat. Med de höga beviskrav som gäller i brottmål anser tingsrätten att det inte kan bortses ifrån att målsäganden och NN3 omedvetet kan ha förstärkt varandras möjligen felaktiga uppfattning om att den person de sett på skolan, respektive på mottaget fotografi, varit gärningspersonen. Tingsrätten beaktar dock att målsäganden i samband med den fotokonfrontation som hållits inte pekat ut någon av personerna som gärningsperson.

Målsäganden har i förhör kort tid efter gärningen uppgett att gärningspersonen burit svart jacka och svarta jeans. Målsäganden har i senare förhör preciserat den svarta jackan samt uppgett att gärningspersonen hade svarta jeans men att de skulle kunna vara ljusare, typ grå och att hon var osäker. Målsägandens uppgifter om gärningspersonens klädsel stämmer inte med bilderna från övervakningskameran där Yazied Mohamed syns bära svart tröja med någon form av tryck eller mönster och ljusa jeans och inte någon jacka. Målsäganden har vid huvudförhandlingen förklarat att hon inte är säker på hans klädsel och att hon bara minns att han hade svart överdel.

Yazied Mohamed har med hänvisning till forskning på området invänt att utpekandet av honom har skett genom att han utgjort en s.k. felkälla. Detta eftersom målsäganden omedvetet kan ha känt igenom honom från något annat tillfälle och därför pekat ut honom som gärningsperson på felaktiga grunder.

Tingsrättens samlade bedömning

Vid den samlade bedömningen av förebringad bevisning noterar tingsrätten särskilt målsäganden uppgifter gällande gärningspersonens klädsel lämnade i förhör i nära anslutning till gärningen, dvs att han hade svart jacka som hon

inte tror var stängd och svarta jeans. När det gäller färgen på byxorna anser tingsrätten att stor vikt bör fästas vid denna uppgift eftersom målsäganden uppgett sig ha sett gärningspersonen stå kvar och titta på henne samtidigt som han tog med sin hand på sitt underliv utanpå byxorna sedan hon lämnat platsen.

Tingsrätten noterar vidare risken för att målsäganden och vittnet NN3 förstärkt varandras möjligen felaktiga uppfattning att den person som målsäganden sett på skolan och den person som NN3 sett på fotografi varit gärningspersonen.

Tingsrätten noterar också att målsägandens utpekande av Yazied Mohamed kan ha skett på felaktiga grunder eftersom hon omedvetet kan ha känt igenom honom från något annat tillfälle.

Även om platsdata ger stöd för att Yazied Mohamed befunnit sig på den plats som målsäganden pekat ut som brottsplats kan det inte uteslutas att det varit en annan tjej som han pratat med på denna plats och att det således var en annan person än den tilltalade som utsatte målsäganden för gärningen. Det går inte heller att bortse från de felkällor som redovisats ovan gällande identifikation av Yazied Mohamed. Slutligen anmärker tingsrätten att det saknas utredning gällande frågan om eventuella spår säkrats från målsägandens telefon i anslutning till det förhör som hölls med henne i nära anslutning till händelsen.

Tingsrätten finner vid en samlad bedömning att den bevisning som har lagts fram inte är tillräcklig för att det ska anses ställt utom rimligt tvivel att Yazied Mohamed är gärningsman.

Åtalet ska därför ogillas och åklagarens utvisningsyrkande avslås. Häktningen ska hävas och Yazied Mohamed omedelbart försättas på fri fot.

Skadestånd

På grund av den bedömning tingsrätten har gjort i fråga om skuld ska målsägandens enskilda anspråk lämnas utan bifall.

Övrigt

Den ersättning som den offentliga försvararen och målsägandebiträdet har begärt är skälig och ska utgå. Staten ska stå för kostnaden.

SEKRETESSBELAGDA SKÄL

Sekretess

RÄTTEN

Lagmannen Christel Lundmark samt nämndemän.

Digitalt signerad av lagmannen Christel Lundmark

SKILJAKTIG MENING

Lagmannen Christel Lundmark och nämndemannen Julia Fahlgren är skiljaktiga i följande avseenden och anför.

Är Yazied Mohamed gärningspersonen?

Samlad bedömning

Åklagaren har åberopat bevisning som oberoende av varandra talar för att Yazied Mohamed är gärningspersonen. Förutom platsdata från Yazied Mohameds mobiltelefon kan särskilt noteras att målsäganden under förundersökningen har pekat ut en specifik plats där gärningen ska ha begåtts och uppgett att gärningspersonen lagt ned sin cykel på en specifik plats. Som konstaterats stämmer hennes uppgift om brottsplatsen och hennes uppgift om platsen där cykeln lagts ned väl överens med den plats som Yazied Mohamed pekat ut när han redogjort för var han pratat med en tjej samma kväll samt var hans cykel då legat. Det kan vidare konstateras att målsäganden under huvudförhandlingen har pekat ut Yazied Mohamed som gärningsperson. Yazied Mohamed har uppgett att han var väldigt berusad vid tiden för gärningen. Yazied Mohamed har uppgett sig inte ha något minne av att han arbetade senare under kvällen. Av tjänstgöringslistor framgår dock att han arbetade från kl. 21.58. Detta innebär att tillförlitligheten av Yazied Mohameds uppgifter måste bedömas med försiktighet.

Inget enskilt bevis har ett sådant bevisvärde att det kan anses vara ställt utom rimligt tvivel att Yazied Mohamed har begått den åtalade gärningen. Det framstår dock som uteslutet att samtliga omständigheter som framkommit skulle föreligga även om Yazied Mohamed inte har begått den åtalade gärningen. Inte heller målsägandens felaktiga beskrivning av gärningspersonens klädsel, risken för att målsäganden och NN3 förstärkt varandras uppfattning gällande gärningspersonens identitet eller felaktig

identifiering till följd av att målsäganden kan ha sett Yazied Mohamed vid något annat tillfälle förtar värdet av åklagarens bevisning.

Bevisningen är därför sammantaget sådan att det är ställt utom rimligt tvivel att Yazied Mohamed är gärningspersonen. Åtalet är därför styrkt och han ska dömas för gärningen.

Rubricering

Det är utrett att Yazied Mohamed har agerat i enlighet med gärningsbeskrivningen.

Våldtäktsbrottet är begränsat till sådana sexuella handlingar som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförliga med samlag. Exempel på omständigheter kring den sexuella handlingen som kan påverka bedömningen av kränkningen är den sexuella handlingens varaktighet, om den varit förenad med smärta, sår eller annan kroppsskada samt om den i övrigt innehållit förödmjukande eller förnedrande inslag. Att föra in något, föremål eller fingrar, i anus eller vagina kan vara tillräckligt (Bäcklund m.fl., Brottsbalken en kommentar, JUNO Version 25). Yazied Hamed Mohameds agerande är att bedöma som våldtäkt.

Yazied Mohamed har, om han skulle fällas till ansvar, gjort gällande att brottet är att bedöma som mindre grovt.

6 kap. 1 § andra stycket brottsbalken tar sikte på mindre grova fall av våldtäkt och ska enligt förarbetena användas endast i undantagsfall där omständigheterna klart avviker från vad som normalt är fallet vid denna brottstyp (se Baxter, Brottsbalk (1062:700), 6 kap 1 §, Karnov (JUNO). Tillämpningen av straffskalan för den mindre allvarliga formen av våldtäkt ska vara restriktiv (prop. 2017/18:177 s. 84). Frågan om en våldtäkt bör bedömas

som ett mindre grovt brott har prövats av Högsta domstolen (se bl.a. NJA 2008 s. 482 I, NJA 2013 s. 548 och NJA 2024 s. 106).

Målsäganden var endast 16 år gammal vid tiden för gärningen som skedde kvällstid på allmän plats när hon var på väg hem från sitt arbete. Hon har uppgett sig ha blivit mycket rädd för att gärningspersonen skulle göra något mer och att det enda hon tänkte på var att hålla sig lugn. Den gärning som Yazied Mohamed utsatt henne för har vid en samlad bedömning inneburit en sådan kränkning att brottet inte kan anses vara ett sådant fall där den lindrigare straffskalan ska tillämpas.

Påföljd

Yazied Mohamed förekommer inte sedan tidigare i belastningsregistret. Minimistraffet för våldtäkt är fängelse i tre år. På grund härav och då Yazied Mohamed hade fyllt 18 år vid tidpunkten för gärningen och hans ungdom ska därmed enligt 29 kap. 7 § tredje stycket brottsbalken inte beaktas vid straffmätningen.

Gärningens straffvärde bedöms motsvara fängelse tre år. Såväl straffvärdet som brottets art gör att ingen annan påföljd än fängelse kan komma i fråga. Fängelsestraffets längd ska bestämmas i enlighet med straffvärdet.

Med hänsyn till Yazied Mohameds ålder och den tid som han varit frihetsberövad med restriktioner bör fängelsestraffets längd sättas ned med en månad (jfr NJA 2015 s 769).

Utvisning

Yazied Mohamed är 18 år och medborgare i Eritrea. Han döms för våldtäkt till fängelse i tre år. Det finns därför som utgångspunkt allmänna förutsättningar för att utvisa honom och han har inte sådan anknytning till Sverige som hindrar utvisning.

Yazied Mohamed har flyktingstatusförklaring i Sverige och Migrationsverket har anfört att det föreligger individuellt verkställighetshinder för Yazied Mohamed till Eritrea enligt 12 kap. 2 § utlänningslagen. Det har inte framkommit något som ger skäl att anta att hindret inte kommer bestå när frågan om verkställighet uppkommer. Enligt 8 a kap. 4 § första stycket 1 utlänningslagen får Yazied Mohamed därför utvisas endast om gärningen han har begått utgör ett synnerligen grovt brott och det skulle medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta honom stanna kvar i Sverige. Gränsen för vad som ska anses som ett synnerligen grovt brott har i praxis vanligen ansetts gå vid brott för vilket utlänningslagen har dömts till ett mångårigt fängelsestraff. Ett sådant synnerligen grovt brott genombryter normalt sett verkställighetshindret enligt 12 kap. 2 § utlänningslagen och kan medföra att flyktingstatusförklaringen återkallas (Sandesjö m.fl. Utlänningslagen med kommentarer, JUNO version 13B).

Straffvärdet för det brott som Yazied Mohamed döms för bedöms inte överstiga ministraffet. Brottet är allvarligt men kan inte anses vara ett sådant synnerligen grovt brott som innebär att en flykting får utvisas. På grund härav och då Yazied Mohamed inte sedan tidigare förekommer i belastningsregistret kan det inte heller anses medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta honom stanna kvar i Sverige. Åklagarens yrkande om utvisning av Yazied Mohamed ska därför avslås.

Häktning

Det finns risk för att Yazied Mohamed på fri fot avviker eller på något annat sätt undandrar sig lagföring eller straff. För det brott som han döms för är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år och sex månader och det är inte uppenbart att skäl till häktning saknas. Yazied Mohamed ska därför kvarbli i häkte till dess att fängelsestraffet kan verkställas.

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Skellefteå tingsrätt senast **den 9 januari 2025**. Överklagandet ska vara skriftligt. Skellefteå tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten för Övre Norrland.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Skellefteå tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Skellefteå tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Skellefteå tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten för Övre Norrland.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten för Övre Norrland skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten för Övre Norrland tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.

2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Skellefteå tingsrätt eller Hovrätten för Övre Norrland om du har frågor.



HOVRÄTTEN FÖR
ÖVRE NORRLAND
HON
rotel 4

AVRÄKNINGSUNDERLAG
2025-09-09
Umeå

Aktbilaga
Mål nr. B 1393-24

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 20060104-3995	Datum för dom/beslut 2025-09-09
Efternamn Mohamed	Förnamn YAZIED Hamed

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

(lämna tomt om personen är fortsatt frihetsberövad)

2024-09-06	2024-12-19
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska i vissa fall tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 och 27 § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Ansvarig för avräkningsunderlaget: tf. hovrättsassessorn Hanna Hamrén



Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress, e-postadress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se